

Amanda Kotaja:

”Jag hoppas alla förstår att också personer med funktionsvariationer är olika – precis som alla människor på vår planet”

ATT LEVA MED en funktionsvariation innebär att man kontinuerligt bryter mot normer och hinder av olika slag. Personer med funktionsvariationer utgör den största minoriteten i världen, men vårt samhälle uppmärksammar ändå inte oss tillräckligt. Då man lever med en funktionsvariation behöver man hålla koll på sina rättigheter och kräva att dessa uppfylls, även i situationer där de på grund av funktionsvariationen inte automatiskt gör det. Jag rör mig annorlunda än många andra, och det definierar mig kraftigt i samhället. Ändå är jag bara en av oss alla. Sättet jag rör mig på påverkar mitt liv på många sätt; var jag kan röra mig, vad jag kan göra, vad som förväntas av mig och hur andra människor ser mig.

MÄNNISKOR BEMÖTER MIG på olika sätt. Olikhet skrämmer oss människor, och att möta annorlunda människor kan vara nervöst. Ibland vet inte människor hur de

ska bete sig då de möter mig. Å andra sidan bemöter många mig precis som de skulle bemöta vem som helst och gör det vänligt. De kanske redan har mött flera personer med olika funktionsvariationer eller så är dessa personer öppna till sinnet och koncentrerar sig på annat än yttre attribut vid mötet. Ibland händer det att en person jag möter inte förstår att jag är en människa som förstår och kan prata. Under sådana möten undervärderas mina förmågor kraftigt. En del antar att jag inte klarar mig själv i vardagliga sysslor eller klarar av att röra mig självständigt. Det är fantastiskt att människor erbjuder sig att hjälpa till, men det är också viktigt att respektera situationer där hjälpen inte behövs. Ibland har det till och med uppstått en farlig situation då någon prompt velat hjälpa till. Kom alltid ihåg att fråga om hur du kan hjälpa till på bästa sätt. Allra finast känns möten då jag blir bemött som en människa och individ på ett vänligt och öppet sätt, och där sättet jag rör mig på inte är i fokus. Jag skulle hoppas att vi alla kan möta varandra som människor och inte bara se på de yttre faktorerna.

OLIKHET VÄCKER MÅNGA FRÅGOR och mycket förundran. Olikhet kan till och med leda till rädsla, då något är ovant för en själv. Jag får mycket frågor av både barn och vuxna. Det är fint att människor vågar fråga om sådant de funderar på. Det finns inga dumma frågor, även om svaren på en del av frågorna är självklara för mig. Barn är ofta modigare och frågar mer, och jag skulle önska att också vuxna skulle ha ett likadant mod, eftersom saker inte känns så konstiga och märkliga då man fått svar på sina frågor. Jag har bland annat svarat på frågor om jag sover i min rullstol eller om jag kan simma fastän mina ben inte fungerar.

JAG HOPPAS ALLA FÖRSTÅR att också personer med funktionsvariationer är olika – precis som alla människor på vår planet. Det som en person inte klarar av att göra utan hjälp kan vara möjligt för någon annan att göra alldeles självständigt.

HELA VÅRT SAMHÄLLE behöver vidsynhet! Personer med funktionsvariationer ses lätt som en grupp människor som inte

klarar sig eller ens ska klara sig själv. Personer med funktionsvariationer vill leva, studera, arbeta, hålla på med sina fritidsintressen och uppleva saker, men vårt samhälle stöder tyvärr inte dessa grundrättigheter tillräckligt. Det mest utmanande är att bryta mot fördomar och normer. Samhället är inte tillgängligt, och personer med funktionsvariationer går miste om olika upplevelser och service. På grund av detta syns inte personer med funktionsvariationer i vårt samhälle, vilket leder till en tanke om att man inte behöver ta personer med funktionsvariationer i beaktande. Personer med funktionsvariationer blir då en osynlig del av samhället. De hinder jag möter känns inte bra – ändå vill jag bryta dem och inte nöja mig med mindre på grund av min funktionsvariation. Att bryta mot normer och synas i samhället är för mig en möjlighet att förändra världen och göra den till ett ställe där varje människa kan leva likvärdigt!

Tänk om

Tänk om